

Staten en virkelig Skade, at Regjeringen har søgt at komme paa det Nene med alle de herhenhørende Forhold og faae Fideicommisset til at anerkjende Statens Eiendomsret til Grunden; thi er Staten først kommen i Besiddelse af en ubestridt Ret i saa Henseende, kan den ogsaa forhindre enten at Søerne udtørres eller at de faae en Udvidelse udover deres nuværende Størrelse. Der er ingen Grændse derfor, kan man sige, men jeg siger, at det hører med til Overenskomsten, at der skal fastsættes en Grændse i saa Henseende. Naar der endvidere er hentet en Indvending derfra, at Staten har overladt Fideicommisset Siv- og Korfjæret samt Fisseriet, skal jeg bemærke, at Fideicommisset for Diebliffet ogsaa er i Besiddelse deraf, men netop det, at der skal kræves en Afgift af det herfor, vil være et Vidnesbyrd om, at Søerne tilhøre Staten. — Der er et andet Moment, som jeg glemte for, men som jeg dog vil bede ærede Medlemmer om ikke at tabe af Sigte. Det er vist, skjøndt jeg maa tilstaae, at jeg ikke erindrer, om det staaer i Ministeriets Skrivelse, at der ved Siden af Udbygningen til en Proces om dette Retssforholds virkelige Beskaffenhed — og en Proces vil rimeligvis blive Følgen af dette Forslags Forkastelse — ligger et andet Krav paa nogle og 30,000 Rd., som Fideicommisset anseer sig berettiget til at gjøre gjældende for manglende Bestillinger i Finantsaarene 1867—68 og 1868—69. Dette Spørgsmaals Afgjørelse vil væsentligt afhænge af, om Fideicommissets Ret anerkjendes ved Domstolene, altsaa af det saameget omtvistede Spørgsmaals Afgjørelse; og de Herrer ville altsaa see, at hvis Dommen maatte gaae Staten imod, vil den yderligere have at udrede et Beløb, der oprindelig, saavidt jeg erindrer, andrager 35—36,000 Rd., men desuden Renten fra Naaklagens Dato. Dette Spørgsmaal kan man ikke ganske lægge til Side, naar man overveier, hvilke Fordele det vilde have for Statskassen at gaae ind paa et rimeligt Arrangement; thi det er ogsaa en Deel af det paatænkte Arrangement, at Fideicommisset frasalder de Krav, det maatte troe

sig berettiget til at gjøre overfor Statskassen i Anledning af manglende Bestillinger.

Formanden: Det ærede Medlem fra Frederiksborg Amts 1ste Valgkreds har Ordet.

Abler: Jeg skal ikke svare paa den ærede Ministers sidste Bemærkning med Hensyn til Vandkraften, men kun gjøre ham opmærksom paa, at der hverken for Udvalget eller for Thinget foreligger Noget om, at der er affluttet nogen Contract under Forbehold af Rigsdagens Billigelse. De Herrer ville saaledes see, at det i Krigsministerens Skrivelse — Sp. 685—86 i Betænkningen — hedder: „Ministeriet vil formeentlig om kort Tid være istand til at kunne afslutte en saadan mindelig Overenskomst, hvis Rigsdagens Samtykke inden den 31te Marts, 1869 kan erhverves til Afholdelse af de Udgifter, der derved paalægges Staten“ og det har altsaa for Udvalget været aldeles klart, at der ikke var affluttet nogen Contract, hvad Udvalget jo ogsaa er gaaet ud fra i sin Fremstilling af Sagen for Thinget. Contractens Afslutning er altsaa ingenlunde en sleet Handling, og det er altsaa ikke Tale om, at vi paa nogen Maade desavouere Regjeringen ved ikke at vedtage dens Forslag til Ordningen af den her omhandlede Sag.

Finantsministeren: Det er en Selvfølge, at, naar man skulde være istand til for Udvalget og for det ærede Thing at opgive de Betingelser, hvorunder man foreslog at gaae ind paa det paatænkte Arrangement, maatte man forveien være enig med de Vedkommende om de Betingelser, hvorunder Handelen skulde slutes. Det er altsaa efter min Mening i og for sig et ligegyldigt Spørgsmaal, om Contracten er bleven underskrevet eller ikke; thi vist er det, at Parterne have været enige om Sagens Ordning, men at Regjeringen selvfølgelig ikke har kunnet afslutte den fra sin Side, uden under udtrykkelig Forbehold af Rigsdagens Samtykke.

Da ikke Flere begjærede Ordet, gik man til Afstemning, hvorved: